

Реймънд Чандлър

ЗЪЛ ВЯТЪР

София, 2018

Преводът е направен по:
Raymond Chandler
Collected Stories
Everyman's Library, 2002

Всички права запазени. Нито една част от тази книга не може да бъде размножавана или предавана по какъвто и да било начин без изричното писмено съгласие на издателство „Изток-Запад“.

Stories copyright © 1935, 1936, 1937, 1938 by Raymond Chandler
Copyright © 1939 by Curtis Publishing Company

© Огняна Иванова, подбор и превод, 2018
© Издателство „Изток-Запад“, 2018

ISBN 978-619-01-0199-4

РЕЙМЪНД ЧАНДЛЪР

ЗЪЛ ВЯТЪР НОВЕЛИ

Подбор и превод от английски
Огняна Иванова

СЪДЪРЖАНИЕ

УБИЕЦ В ДЪЖДА ▶ 7

МЪЖЪТ, КОЙТО ОБИЧАШЕ КУЧЕТА ▶ 57

ЗЛАТНИТЕ РИБКИ ▶ 103

ИМПЕРАТОРСКИЯТ НЕФРИТ ▶ 151

ЗЪЛ ВЯТЪР ▶ 211

ЖЕНАТА В ЕЗЕРОТО ▶ 269

БРОНЗОВАТА ВРАТА ▶ 327

УБИЕЦ В ДЪЖДА

1

Седяхме в стая на „Бърглънд“. Аз – от едната страна на леглото, а Дравец – на фотьойла. Намирахме се в моята стая.

Дъждът плющеше с все сила по плътно затворените прозорци. Заради горещината вътре бях включил на масата малък вентилатор. Полъхът му удряше в челото господин Дравец, повдигаше тежката му черна коса, размърдаваше по-гъстата част от четината между веждите му, които пресичаха като права пътечка лицето му. Приличаше на охранител, който току-що е забогатял.

Той ми показа част от златните си зъби и попита:

– Какво си намерил против мене?

Каза го многозначително, сякаш който знаеше нещо за него, знаеше много.

– Нищо – отвърнах аз. – Доколкото ми е известно, в нищо не си забъркан.

Дравец вдигна огромната си космата ръка и една минута се взира в нея, без да отмести очи.

– Не го проумяваш. Изпраща ме мъж на име Макгий. Макгий Теменужката.

– Чудесно. Как е сега Теменужката?

Макгий Теменужката беше детектив в отдел „Убийства“ на шерифската служба.

Дравец погледна огромната си ръка и смръщи вежди.

– Не, изобщо не го проумяваш. Дошъл съм да ти предложи работа.

– Вече не гастролирам много-много – казах аз. – Взех да се изтощавам.

Мъжът внимателно обиколи с поглед стаята, като леко преиграваше – сякаш беше човек, който не е наблюдателен по природа.

– Може би е въпрос на пари – подхвърли той.

– Може – съгласих се аз.

Дравец беше с шлифер от велур, с колан. Небрежно разкопча дрехата и измъкна голям портфейл, макар и по-малък от бала сено, от който под най-различни ъгли стърчаха банкноти. Удари портфейла на коляното си и се чу плътен и приятен за ухото звук. Изтърси парите отвътре, взе от купчината няколко банкноти, натъпка останалите обратно, пусна портфейла на пода и го остави да лежи там. Нареди пет стотачки като ръка на покер и ги затисна с вентилатора на масата.

Доста работа свърши, поради което изсумтя и рече:

– Много са ми кинтите.

– Виждам. Ако ги взема, какво трябва да направя в замяна?

– Опозна ме вече, нали?

– Да, сега те познавам малко по-добре.

От един вътрешен джоб измъкнах плик и му прочетох на глас драсканиците на гърба.

– „Дравец, Антон или Тони. Бивш леяр от Питсбърг. Охрана на камиони, наемен бияч. Стъпва накриво и му запушват устата. Напуска Питсбърг, идва на Запад. Работи в ранчо за авокадо в Сегуро. Сдобива се със собствено ранчо. В предните редици, когато започва нефтеният бум в Сегуро. Забогатява. Понася големи загуби, като купува чужди участъци. Все още е богат. Сърбин по рождение, висок метър и осемдесет, сто и десет килограма, с дъщеря, не е известно да е бил женен. Без полицейско досие от значение. Поне след Питсбърг.“

Запалих лула.

– Божке! – възкликна той. – Как докопа всичко това?

– С връзки. За какво става дума?

Мъжът взе портфейла си от пода и известно време се рови в него с два пръста като наденици, а езикът му висеше между дебелия бърни. Най-последно измъкна тънка кафява визитка и няколко смачкани хартийки. Побутна ги към мене.

Визитката беше напечатана с голф, много изящно. Гласеше: „Г-н Харолд Хардуик Стайнър“, а с дребни букви в ъгъла пишеше: „Редки книги и издания делукс“. Без адрес или телефон.

Белите листчета, три на брой, бяха обикновени разписки, всяка за хиляда долара, подписани „Кармен Дравец“ с неуверен, детски почерк.

Върнах му всичко и попитах:

– Изнудване?

Той бавно поклати глава, а на лицето му, за разлика от преди, се изписа нещо като нежност.

– На Кармен, на моето момиченце са. Този Стайнър я тормози. Тя ходи непрекъснато в квартирата му, забавлява се. Предполагам, че ѝ е любовник. И това не ми харесва.

Кимнах и попитах:

– А разписките?

– Мангизите не ме интересуват. Тя играе с него на карти. Дявол го взел! На тема мъже Кармен, може да се каже, откача. Ще предупредиш Стайнър да я остави на мира. Ще му извия врата с двете си ръце. Ясен ли съм?

Изрече всичко това на един дъх, после пое дълбоко въздух. Очите му се смалиха и окръглиха, придобиха свирепо изражение. Малко оставаше да чуя как тракат зъбите му. Попитах:

– И защо аз да му го казвам? Защо ти не му го кажеш?

А той извика:

– Защото може да побеснея и го да убия!

Извадих кибрит от джоба си и изчоплих с клечка слегнатата в лулата пепел. За миг го гледах изпитателно, после ми хрумна нещо и му казах:

– Глупости, страх те е да го направиш!

Вдигна и двата си юмрука на височината на раменете. Разтърси ги – възлести топки от кости и мускули. Бавно ги свали, въздъхна дълбоко, без да го крие, и каза:

– Да. Страх ме е. Не зная как да се държа с нея. Непрекъснато се появява някой нов мъж и задължително е бокаук. Преди време дадох на някой си Джо Марти пет хиляди, за да я остави. Тя още не ми е простила.

Вперих поглед в прозореца, гледах как дъждът се удря в него, сплесква се и плътната му вълна се плъзва надолу като разтопен желатин. Беше твърда ранна есен за такъв дъжд.

– Доникъде няма да стигнеш, ако им буташ пари – казах аз. – Може и цял живот да го правиш. Значи искаш да притисна тоя Стайнър, така ли?

– Предай му, че ще му извия врата!

– Няма да си правя труда. Познавам Стайнър – осведомих го аз. – Ще му извия врата вместо тебе, стига това да е от полза.

Дравец се наведе напред и хвана ръката ми. Изражението му беше като на дете. В очите му плаваше по една сива сълза.

– Виж какво, Макгий ми каза, че си свестен. Ще ти кажа нещо, което никога и на никого не съм казвал. Кармен изобщо не е мое дете. Намерих я съвсем малка на улицата в Смоуки. Съвсем сама на тоя свят. Някой сигурно ще каже, че съм я отвлякъл, нали?

– Така изглежда – съгласих се аз и трябваше да направя усилие, за да си измъкна ръката. Разтрих я с другата си ръка, защото беше изтръпнала. Мъжът стискаше със сила, с която можеше да пречупи телеграфен стълб.

– Тогава влязох в правия път – рече той мрачно, но с нежност. – Преселих се тук и успях. Тя порасна. Обичам я.

– Ами да, това е естествено.

– Не ме разбра. Искам да се ожения за нея.

Погледнах го втренчено.

– Ще порасне, може да поумнее. Може и да се омъжи за мене, нали така?

Говореше умолително, сякаш от мен зависеше.

– Питал ли си я някога?

– Боя се да я питам – смирено каза той.

– Мислиш ли, че си пада по Стайнър?

Той кимна, но ми възрази:

– Обаче това не значи нищо.

Вярвах му. Станах от леглото, смъкнах надолу плъзгащия се прозорец и за миг оставих дъжда да шиба лицето ми.

– Да видим дали съм разбрал – казах подир малко, вдигнах прозореца и се върнах на леглото. – Мога да те отърва от Стайнър. Лесно е. Обаче не ми е ясно какво печелиш от това.

Дравец отново опита да сграбчи ръката ми, но този път се оказах по-бърз от него.

– Дойде тук много наперен, размаха портфейла си – продължих аз, – обаче си тръгваш омекнал. И то не от нещо, което казах. Бездруго ти беше известно: не давам съвети във вестник като Дороти Дикс и нямам решение за всичко, но ще те отърва от Стайнър, ако наистина го искаш.

Мъжът тромаво се изправи, размаха шапката си и впери поглед в краката ми.

– Отърви ме, както казваш. Бездруго не е нейният тип.

– Е, може да не е съвсем безболезнено за тебе.

– Няма значение. Стига да успееш – рече той.

Закопча дрехата си, нахлупи шапката на голямата си, рошава глава и се измъкна навън. Внимателно затвори вратата, сякаш излизаше от болнична стая.

Според мене беше абсурден колкото мишки, танцуващи валс, но ми хареса.

Прибрах парите на сигурно място, направих си голям коктейл и седнах на фотьойла, все още топъл. Докато се радвах на пиетието, взех да се чудя дали Дравец имаше представа откъде бяха парите на Стайнър.

Имаше колекция от редки и недотам редки непристойни книги, които заемаше за не по-малко от десет долара на ден, и то само на подходящи хора.

2

През целия следващ ден продължи да вали. Късно следобед седях в паркиран спортен крайслер по диагонала от булевард „Сънсет“ до тесен вход на магазин, над които със зелени неоновы печатни букви беше изписано „Х. Х. Стайнър“.

Дъждовните капки от тротоара отскачаха до височината на коляното и пълнеха канавките, при което едри полицаи с мушамы, блеснали като дула на пистолети, доста се забавляваха да пренасят момиченца с копринени чорапи и сладки гумени ботушки през по-непроходимите места, като силно ги прегръщаха.

Дъждът барабанеше по сгъваемия покрив на автомобила, блъскаше и се забиваше в опънатата материя, промъкваше се през местата с копчета и правеше локви върху пода, за да бъдат краката ми във вода.

Носех голяма бутилка шотландско уиски и я използвах достатъчно често, за да не губя интерес към нея.

Стайнър въртеше бизнес дори в лошото време, а може би точно заради лошото време. Пред магазина му спираха много хубави коли, от които слизаха много хубави хора и тичешком влизаха, после тичешком излизаха с пакети под мишница. Разбира се, може и да си бяха купили редки книги и издания делукс.

В пет и половина от магазина излезе хлапе с кожена винтияга и в галоп се понесе нагоре по страничната уличка. Появи се отново в двуместен автомобил в кремаво и сиво. Стайнър излезе. Беше облечен с тъмнозелен, непромокаем кожен тренчкот, в ръка с цигара в кехлибарено цигаре, без шапка. От това разстояние не различих стъкленото му око, но знаех за съществуването му. Хлапето с винтиягата го пазеше с чадър, докато вървеше по тротоара, а когато се качи в автомобила, затвори чадъра и му го подаде.

Стайнър потегли на запад по Булеварда. И аз потеглих на запад по Булеварда. Като отмина бизнес зоната и стигна до „Пепър Каниън“, зави на север и аз лесно го проследих, отдалечен на пресечка от него. Почти бях сигурен, че си отива вкъщи, което беше естествено.

Излезе от „Пепър Драйв“ и пое по криволичещата лента от мокър цимент, наречена „Лавърн Теръс“, като се изкатери почти догоре. Беше тесен път с възвишение от едната страна и няколко сгради, приличащи на планински къщи, на голямо разстояние една от друга на стръмния склон от другата страна. Покривите им не бяха много над равнището на пътя. Фасадите бяха скрити от растителност. Околният пейзаж бе от подгизнали дървета, от които капеше вода.

Пред скривалището на Стайнър имаше жив плет с формата на сандък, по-висок от прозорец. Входът представляваше нещо като лабиринт и вратата на къщата не се виждаше от пътя. Стайнър прибра сиво-кремавата двуместна кола в малък гараж, заключи го, мина през лабиринта с отворен чадър и лампите в къщата светнаха.

През това време аз продължих и стигнах до върха на хълма. Обърнах и тръгнах обратно, върнах се и паркирах пред по-горната къща. В нея нямаше хора или беше необитаема, но нямаше табели. Допитах се до бутилката със скоч, а после останах да седя в колата.

В шест и петнайсет нагоре по пътя взеха да се подскачат светлинки. По това време беше съвсем тъмно. Пред живия плет на

Стайнър спря автомобил. От него излезе стройна, висока девойка с дъждобран. През растителността се процеждаше достатъчно светлина, за да видя, че е тъмнокоса и изглежда хубава.

В дъжда се чува гласове и се затвори врата. Слязох от крайслера и се спуснах по хълма. Осветих с писалка-фенерче колата. Беше пакард с подвижен покрив, тъмночервен или кафяв. С разрешително на името на Кармен Дравец, авеню „Луър“ 3596. После се върнах в таратайката си.

Цял солиден час се изниза бавно, сякаш пълзеше. По хълма нагоре или надолу не минаха повече коли. Изглежда, кварталът беше много тих.

После само веднъж в къщата на Стайнър проблясна ярка бяла светлина, като светкавица през лятото. Когато отново стана тъмно, от мрака се процеди тънък звънлив писък, който тихо отекна сред мокрите дървета. Преди ехото от него да заглъхне, вече бях излязъл от крайслера и бързах нататък.

В писъка нямаше страх. В него се криеше нотка на едва ли не приятен потрес, с ударение върху състояние на опиянение и доза чиста идиотщина.

Когато се втурнах в прохода на живия плет, заобиколих чупката, криеща входната врата и вдигнах ръка, за да почукам, от къщата на Стайнър не се чу никакъв шум.

В същия миг, сякаш по команда, зад вратата проехтяха три последователни изстрела. Подир тях се чу дълга, глуха въздишка, нещо тупна на земята и бързи стъпки се отдалечиха към задната част на къщата.

Изгубих време, като блъсках с рамо вратата, но без силен начален гласък. Вратата ме отблъскваше като ритник на муле от обоз.

От вратата тръгваше тясна пътечка, приличаща на мостче, и стигаше до път с насип. Отстрани на къщата нямаше веранда и човек не можеше да се добере бързо до прозорците. Нямаше и как да се заобиколи до задната страна; това можеше да стане само през къщата или като се извърви дългото дървено стълбище, свързващо задната врата с по-долната улица, приличаща на алея. Точно на тези стълби бях чул да тропаят стъпки.

Всичко това ме подтикна отново да блъскам по вратата; ритях я с крака. Ключалката поддаде и аз паднах две стъпала по-надолу

в просторна, зле осветена и пълна с мебели стая. В този миг не обърнах голямо внимание какво има вътре. Прекосих мястото, за да ида до задната част на къщата.

Почти не се съмнявах, че там е смъртта.

Тъкмо стигнах до задния вход, когато по долната улица се чу бученето на автомобил. Бързо отмина и беше с угасени фарове. Нищо повече. Върнах се във всекидневната.

3

Тази стая стигаше чак до фасадата на къщата и имаше нисък таван с греди и боядисани в кафяво стени. Навсякъде по стените имаше окачени парчета от гоблени. По рафтовете се виждаха книги. По дебелия розовеещ килим падаше светлина от два лампона с бледозелени абажури. В средата на килима имаше голямо, ниско писалище и черен стол с жълта копринена възглавница. Навсякъде по писалището имаше книги.

На нещо като подиум близо до едната стена имаше кресло от тиково дърво с облегалки за ръцете и висок гръб. На него, върху червен шал с ресни, седеше мургава девойка.

Седеше много изправена, с ръце на подлакътниците, събрала колене, със сковано тяло и вдигната брадичка. С безумен поглед в широко отворените очи, които нямаха зеници.

Гледаше безучастно какво се случва, но по вида ѝ не си личеше да не е на себе си. Изглеждаше така, сякаш прави нещо много важно и му придава голямо значение.

От устата ѝ се чу тенекиен звук – хихикане, което нито промени изражението ѝ, нито устните ѝ помръднаха.

Като оставим настрани дългите ѝ нефритени обеци, беше чисто гола.

Отместих погледа си към другия край на стаята.

Стайнър лежеше възнак на пода, точно където свършваше розовият килим и пред нещо, което приличаше на малък тотемен стълб. На стълба в кръгла отворена уста се виждаше обективът на фотоапарат. Обективът, изглежда, беше насочен към девойката на тиковото кресло.